

Antroposofinen

Kuva Tuulikki Sarekaski

Tapahtumakalenteri Kevät 2018

Suomen antroposofisen liiton tiedotelehti 1/2018

Antroposofiska Sällskapet i Finland

Svenskt program: se sidan 8

ESITELMIÄ, SEMINAAREJA, TAIDE-ESITYKSIÄ, KURSSEJA, KESKUSTELUA...

SUOMEN ANTROPOSOFINEN LIITTO

Antroposofisen seuran tarkoituksena on edistää henkistä tutkimusta ja sen tulosten soveltamista elämän eri aloilla.

ESITELMÄT JA TYÖRYHMÄT

Liiton piirissä järjestetään esitelmiä, seminaareja, keskustelutilaisuuksia, taiteellisia esityksiä ja kursseja sekä työryhmiä useilla paikkakunnilla. Tässä esitteessä mainitut tilaisuudet ja ryhmät ovat *avoimia kaikille* kiinnostuneille, ellei toisin ole mainittu. Uudet osanottajat ovat tervetulleita työryhmiin.

TOIMISTO, KIRJASTO JA KIRJAMYYNТИ

Liiton toimisto on avoinna arkisin klo 10–14. Kirjastonhoitaja on paikalla maanantaisin klo 17–19, jolloin hoidetaan myös *Antroposofiska Biblioteketin* laina-asioita. Kirjastosta saavat kotilainoja kaikki kiinnostuneet. Suomen antroposofisen liiton kirjaston sähköpostiosoite on: kirjasto.antropos@pp.inet.fi. Liiton omien julkaisujen kirjamyynntiä hoidetaan myös liiton toimistosta käsin.

TIEDOTTEET JA KOTISIVU

Kahdesti vuodessa ilmestyvät tiedotteet antroposofisesta toiminnasta sekä julkaistusta kirjallisuudesta voi tilata liiton toimistosta vuodeksi kerrallaan maksamalla 6 € tilille Danske Bank FI44 8000 1901 4526 57. Jäsenille nämä tiedotteet sisältyvät jäsenmaksuun. Liiton internet-kotisivu on www.antropos.fi.

TAKOJA

Takoja on Suomen antroposofisen liiton julkaisema, neljästi vuodessa ilmestyvä kulttuuri-lehti, jonka voi tilata liiton toimistosta tai sähköpostilla takoja@nic.fi. Vuositilaus 2018, 4 numeroa, 39 euroa (tili Danske Bank FI44 8000 1901 4526 57). Lisätietoja Takojasta liiton kotisivulla www.antropos.fi.

SEURAN JÄSENYYS

Antroposofisen seuran jäseneksi voi tulla jokainen, joka tahtoo oppia tuntemaan antroposofiaa. Jäsenyys ei edellytä sitoutumista mihinkään oppiin. Jäsenyydestä kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä Helsingissä liiton toimistoon, josta saa seuran sääntöjä, jossa on liitteenä jäsenesihakulomake. Jäseneksi voi liittyä myös liiton kotisivujen kautta. Liiton jäsenille järjestetään esitelmä-, taide- ja seminaaritilaisuuksia sekä työryhmiä ja julkaistaan neljä kertaa vuodessa ilmestyvää Kirjokansi-lehteä.

LIITON TALOUS

Tulot saadaan pääasiassa omasta toiminnasta ja jäsenmaksuista, joista osalla tuetaan Yleisen antroposofisen seuran ja Goetheanum-korkeakoulun toimintaa. Liitto ottaa kiitollisena vastaan tukimaksuja, lahjoituksia ja jälkisäädoksiä.

SUOMEN ANTROPOSOFINEN LIITTO

Uudenmaankatu 25 A 4, 00120 Helsinki, puh. +358 50 4241 520,
sähköposti: toimisto@antropos.fi tai kirjamyynnti@antropos.fi.
internet: www.antropos.fi tili: Danske Bank FI44 8000 1901 4526 57

SVENSKT PROGRAM SE SIDAN 8

VALTAKUNNALLISIA TAPAHTUMIA

SUOMEN ANTROPOSOFISEN LIITON TALVIPÄIVÄT

”Yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus ja sen henkinen merkitys”

Seminaari järjestetään 3.-4. helmikuuta 2018 Marjatta-koululla, Poutuntie 12, Helsinki
Seminaarin työskentelytapa on osallistava ja työryhmäpainotteinen. Ryhmätyöskentely toteutetaan kolmiportaisesti. Alustusten impulssit viedään työryhmien sisäiseen temaattiseen työskentelyyn. Katso erillinen seminaariesite.

Talviseminaarin yhteydessä kansainvälisen eurytmiadraaman **Kolme kuvaa Kalevalasta** ai-
noat esitykset la klo 18.30 ja su klo 17. Liput 20 €, la esitys sisältyy seminaarimaksuun.

KESKUSTELEVA JÄSENTAPAAMINEN perjantaina 16.3. klo 18.30–20. Antroposofin
seuran salissa, Uudenmaankatu 25 A 4. Tiedustelut Tuulikki Sarekoski, p. 050 4343432
/ Outi Rousu, omrousu@gmail.com

SUOMEN ANTROPOSOFISEN LIITON VUOSIKOKOUS pidetään lauantaina 17.3.
2018 kello 10–16 Antroposofisen seuran huoneistossa, Uudenmaankatu 25 A 4, Helsinki.
Kutsu lähetetään helmikuussa jäsenille.

JUHLAT antroposofisen seuran vuoden kierrossa. Tervetuloa suunnittelemaan juhlia
työkaudeksi 2018-19. Antroposofian piirissä on runsaasti tasokkaita taiteilijoita, tutkivia ih-
misiä ja osaavia käsiä. Juhlien järjestäminen jää kuitenkin usein kapeille harteille ja ilman
riittävää taloudellista pohjaa. Tilannetta voimme parantaa yhteisellä, tietoisella suunnitte-
lulla. Aloituskokous on **ti 10.1.18 klo 17-18.30**. Eeva-Liisa Pesonen p. 050 565 8849 ja Eila
Väisänen p. 040 738 4949.

TAPAHTUMIA

HELSINGIN ANTROPOSOFISEN TYÖPIIRIN YLEISKOKOUS

Aika: 29.1.2017 klo 17

Paikka: Uudenmaankatu 25 A 4, 00120 Helsinki

Ohjelma:

klo 17.00 *Antroposofisia impulsseja; Taitein ry*, alustus ja keskustelu Tuulikki Sarekoski

klo 17.45 Pullakahvit

klo 18.15 Helsingin työpiirin yleiskokous, sääntömääräiset asiat

LUOTTAMUKSESTA – väkivallan ja epäluottamuksen aikoina

Toimittaja **Wolfgang Weirauchin** esitelmä perjantaina **2. maaliskuuta 2018 klo 18** Antro-
posofisen seuran huoneistossa, Uudenmaankatu 25 A 4, Helsinki.

Saksankielinen esitelmä suomennetaan. Oviraha 20/15 euroa.

Järjestää Helsingin antroposofinen työpiiri

LUOMISEN SUURI IHME – IHMISSYDÄN

Sydänseminaari 16.-18.3.2018 Snellman-korkeakoulussa Puuskakuja 14, Helsinki. Luennot
Dr. med. **Erich Skala**. Tarkka ohjelma keväällä. Järjestäjät: Antroposofisen lääketieteen yhdis-

tys, Kristiyhteisö/Helsingin srk ja Snellman-korkeakolu/Style. Yhteyshenkilöt: Tuula Huhtala-Salmisto p. 0400 809 896, Tiina Laulaja p. 050 461 6657 ja Pirkko Tolmunen p. 040 702 5227. Sunnuntaina **1. huhtikuuta 2018** Antroposofiska Sällskapet järjestää **Pääsiäisjuhlan** Tammissaarella. Ohjelma alkaa aamulla käynnillä Dagmarin lähteellä jossa pääsiäispuutarha lapsille. Täällä kuullaan pääsiäiskertomus jonka jälkeen haetaan pääsiäisvettä lähteestä. Klo 10 Tammissaarella ihmisen vihkitoimitus ja sen jälkeen tarjoilua ja laulua. Katso tarkempi ohjelma Antroposofiska Sällskapetin kotisivuilta alkuvuodesta. *Sydämellisesti tervetuloa – Hjärtligt välkomna!*

PAIKKAKUNTIEN TAPAHTUMIA

HELSINKI

TYÖRYHMIÄ

Ryhmät kokoontuvat antroposofisen seuran huoneistossa, Uudenmaankatu 25 A 4, ellei mainittu toisin. Oviraha 2€/kerta.

Agricola-ryhmä toimii biodynaamisena alueryhmänä Helsingissä ja kokoontuu osoitteessa Uudenmaankatu 25 A 4. Kevään kokoontumiset tiistaisin alkaen 16.1 klo 16.30 ja sen jälkeen kuukauden joka kolmas tiistai. Jatkamme Demeter lehdissä julkaistun alkuaine-sarjan lukemista. Vuorossa on vety, Demeter 2/2012. Mahdolliset lisätiedot ja varmistukset Aune 044 998 7723

Antroposofisen liikkeen kohtalonyhteydet. Rudolf Steinerin **karmaesitelmäsarjaa** (GA 235-240) käsittelevä kaksikielinen (suomi ja ruotsi) työryhmä jatkaa 9.1. alkaen, 15.5. asti. Kokoontuminen joka toinen (parillinen vko) kello 18.30-20.30. Työryhmä jatkaa keskustelua 4. esitelmäsarjasta Antroposofisen liikkeen kohtalonyhteydet, osa IV, GA 238. Tiedustelut Tuulikki Sarekoski 050 4343432 tai Marina Reuter 050 5997979. Lämpimästi tervetuloa myös uudet mukaan yhteiseen työskentelyyn! Saatuaamme neljännen kirjan loppuun jatkamme 5. osan esitelmien parissa.

Henkisen kehityksen merkitys Tutkimme Rudolf Steinerin kirjaa ”Henkisen kehityksen merkitys” klo 17.15 – 19.15 keskiviikkoisin 10.1., 7.2., 7.3., 4.4. ja 2.5.2018. Tiedustelut Anneli Ratamäki, puh. 040 7596934.

Perjantairyhmä kokoontuu joka kuukauden toisena perjantaina klo 13, alkaen 12.1.2018. Yhteydenotot Arto Ingervo, 0503137199.

Rudolf Steinerin perusharjoituksia tekevä ja niistä keskusteleva ryhmä kokoontuu tiistaisin klo 17 Päivämäärät: 9.1., 23.1., 6.2., 20.2., 6.3., 20.3. ja 3.4. Apuna käytetään Florin Lowndesin kirjaa Sydäntšakran elävöittäminen. Harjoituksiin syvennyttään myös eurytmisesti (Ajattelen puheen -meditaatio, Rauhantanssi). Tiedustelut Mirja Loikala 040 7639712, mirja.loikala@netti.fi.

Vapauden filosofia -opintopiiri kokoontuu joka toinen torstai (parillinen vko) klo 16.30-18, alkaen 25.1. Keväällä 2018 paneudumme Rudolf Steinerin Bolognan esitelmään, joka on julkaistu suomeksi otsikolla ”Peilautuva minä”. Opintopiiri on luonteeltaan osallistava ja se toteutetaan vähintään viidellä osallistujalla. Kaikki uudet kiinnostuneet ovat tervetulleita mukaan! Paikkana Odilia, Lehtikuusentie 2 M, Helsinki. Oviraha 5 euroa kerta/25 euroa kaikki kerrat (7x). Ilmoittautumiset ja tiedustelut: Tuulikki Sarekoski, p. 050 4343432 tai Topias Aalto spotai@gmail.com

Vapauden filosofia -työryhmiä. Ajattelun muuntaminen ja tietoisuuden jooga - Rudolf Steinerin *Vapauden filosofian* hengessä työskentelevä ja harjoitteleva työryhmä aloittaa kokoontumiset joka toinen torstai (pariton vko) klo 18-20, alkaen 18.1, jolloin on kaikille kiinnostuneille avoin tutustumisilta aiheeseen! Varsinaisen työskentelyn alkaessa 1.3. Paikkana Odilia, Lehtikuusentie 2 M. Oviraha 5 euroa kerta / 25 euroa kaikki kevään kerrat (n.7x). Lue lisää mm. oheiskirjallisuudesta: <http://taitein.fi/vapauden-filosofia-tyoryhmat/> Tiedustelut: Jeremy, jeremy.qvick@gmail.com. **Kohtaamisen taide ja sosiaalinen jooga** – kokemuksellinen harjoittelu- ja keskustelupiiri aloittaa, kokoontuen joka toinen torstai (pariton vko) klo 16-17.30., alkaen 1.3. Paikkana Odilia, Lehtikuusentie 2 M. Oviraha 3 euroa kerta. Ilmoittautumiset molempiin työryhmiin, joihin voi osallistua molempiin tai vain toiseen: taiteinry@gmail.com Tiedustelut: Tuulikki, p. 050 4343432 tai Jeremy, jeremy.qvick@gmail.com. Tervetuloa kaikki kiinnostuneet mukaan yhteiseen työskentelyyn!

Yhteiskunnallinen työryhmä jatkaa ihmisten tarpeista lähtevän talusteorian hahmottamista keskiviikkoisin klo 17 kahden viikon välein alkaen 10.1. Suomennamme ja tutkimme myös Stefan Eisenhutin artikkelisarjaa, joka pyrkii selkeyttämään Rudolf Steinerin Kansantalouskurssia. Tiedustelut Mirja Loikala mirja.loikala@netti.fi, 040 7639 712.

TAITEELLISIA RYHMIÄ

Ryhmät kokoontuvat antroposofisen seuran huoneistossa, Uudenmaankatu 25 A 4, ellei mainittu toisin. Oviraha 2€/kerta.

Musiikkipainotteinen eurythmiakurssi keskiviikkoisin 17.30-18.30, alkaen 17.1. Marjatta-koululla, Poutuntie 12. Tiedustelut Eeva Matinvesi, 040 7311748.

Werbeck-lauluryhmä – tule tekemään lempeitä lauluharjoituksia ja laulamaan yhdessä helppoja lauluja tiistaisin klo 18.30-20, alkaen 9.1.2018. Ilmoittautumiset ja tiedustelut Maria Sarmanto, maria.sarmanto@gmail.com, 044 5577846 sekä Timo Luotonen 040 5440766. Järjestäjä: Laulukoulu ry.

TOIMINTOJA HELSINGIN SEUDULLA

Koulutuspaikat

Snellman-korkeakoulu, Puuskakuja 14, www.snellman-korkeakoulu.fi / info@snellman-korkeakoulu.fi

Arte Mhisia -koulu, Marina Reuter 050 5997979 (kuvataideterapiakoulu)

Marjatta-seminaari, Poutuntie 12, (lääkintäpedagoginen seminaari kehitysvammaisten lasten nuorten hoitoa ja opetusta varten) <http://marjatta-koulu.fi/>

Steinerkoulut

Rudolf Steiner -koulu – Rudolf Steiner -skolan, Lehtikuusentie 6, (A- ja B-luokat), Parais-
tentie 3, (C-luokat).

<http://www.rudolfsteinerkoulu.fi>

Elias-koulu, Ehrensärdintie 31–35. <http://eliaskoulu.fi> / toimisto@eliaskoulu.fi

Steiner-esiaste

A-esiluokka, Lehtikuusentie 6, 00270 Hki, puh. (09) 4777070, B- ja C-esiluokat, Paraisten-
tie 3, 00280 Hki

Steinerpäiväkodit

Aurinkoinen, Korppaanpolku 5,

Karitsa, Tuhkimontie 10 I,

Pellava, Pohjolankatu 3–5

Mansikkala, Vuorenpiekontie 5, 0440 969009, mansikkala@welho.com.

Sirius, Paraistentie 3 K, 050 4653634.

Pikku-Marjatta, Papinmäentie 31

Steinerlekkolan Näckrosen, Pargasvägen 3 C, 050 3 077 944, info@nackrosen.fi

Lekskolan Gryningen, Nya Borgåvägen 149, 00890 Helsingfors, (09) 877 7759 info@gryningen.fi, www.gryningen.fi,

Kehitysvammatyö – hoitopedagogia, sosiaaliterapia

Marjatta-koulu, Poutuntie 12, 09 4777 1220 <http://marjatta-koulu.fi/>

Ristola-yhteisö (ammattikoulu), Tinasepantie 46, 046 9212840 <http://www.ristola-yhteiso.fi/>

Vanhustyö: Palvelukoti Sofia, Kuvernöörintie 14

YLEISÖESITELMIÄ ANTROPOSOFISISTA TERAPIOISTA

Antroposofisen seuran salissa, Uudenmaankatu 25 A 4 Helsinki, keskiviikkoisin klo 18–20. Tilaisuudet ovat kaikille kiinnostuneille, mahdollisuus keskusteluun ja kysymyksiin Tervetuloa. Oviraha 10/7 €.

14.3. *Eurytmia-terapia*, Anne-Marie Somero, eurytmia-terapeutti.

21.3. *Kysymys elämästä – elämäntarkastelu kannustajana aikuisuuden kehityshaasteissa*, Riitta Niskanen, elämäntarkastelutekijä.

Järjestäjä: Helsingin antroposofinen työpiiri

TORSTAIN KESKUSTELUKLUBI

Antroposofisen seuran Sali, Uudenmaankatu 25 A 4, Helsinki, joka toinen torstai klo 19–21. Kaikki kiinnostuneet tervetuloa keskustelemaan! Korkeintaan tunnin alustus ja loppu keskustelua

11.1. Henkinen psykologia. Miten luova alitajunta ihmisessä vaikuttaa. *Tony Dunderfelt*

25.1. Mikä on Kristityhteisö ja miten se sijoittuu kirkkojen kentässä. *Pekka Asikainen*

8.2. Kognitiivinen jooga ja ajattelun muodonmuutos. *Jeremy Qvick*

22.2. Maan yhteisen omistamisen eri muotoja; joukkorahoituksen mahdollisuudet. *Marika Lohi*

8.3. Ihminen ja enkeli. *Matti Kuusela*

22.3. Antroposofia, uskonto ja new age. *Antti Filppu*

5.4. ”Maasta olet sinä tullut” – evankelis-luterilaisen kirkon käsitys kuolemasta tietokirjailija, *TM Esko Miettinen*

19.4. Teknologia vastavoimien mahdollistajana. *Veli-Matti Halonen, Sampo Koskinen*

3.5. Kuinka kirjani ”Sielun valokiiloja” syntyi. *Maija Kuusisto* haastattelee *Eveliina Aaltonen*

Järjestäjinä: Topias Aalto (050 4908873), Pentti Aaltonen (050 3386 149) ja Mirja Loikala (040 7639712). Ota yhteyttä, jos sinulla on ideoita syksyn keskustelunaiheiksi!

HELSINGIN SEUDUN JÄSENILLAT

Illat ovat avoimia kaikille Antroposofisen seuran jäsenille ja antroposofiasta kiinnostuneille. Tutkimusilloissa pyritään tulkitsemaan nykyajan tapahtumien henkistä taustaa. Pohjana käytetään esitelmäsarjaa ”Henkiset olennot ja niiden vaikutukset IV: Vanha mysteeriviisaus ja tietoisuuden kehitys. Ihmissielun nuorentavat voimat” vuodelta 1917 – 1918, GA180. Käsittely tapahtuu esitelmäsarjan pohjalta keskustellen. Kevään ohjelmasta on sovittu 27.11. pidetyssä suunnitteluillassa. Yhteyshenkilönä toimii Petri Mikkola, puh.050 3748390.

vko	päivä	tapahtuma
2	8.1.	kevätkauden aloitus, tutkimusilta
3	15.1.	tutkimusilta
4	22.1.	”Pioneereja ja originaaleja Sällskapetin historiassa” / Marina Reuter
5	29.1.	klo 17.00 Helsingin työpiirin yleiskokous (ke. erillinen ohjelma), 19.00 jatkuu normaali tutkimusilta
6	5.2.	tutkimusilta
7	12.2.	tutkimusilta
8+	19.2.	tutkimusilta
9	26.2.	”Marjatta-laulannosta Väinämöisen lähtöön – ihmissielun mahdollisuuksia Kalevalan kuvaamana” / Eeva-Liisa Pesonen
10	5.3.	tutkimusilta
11	12.3.	”Imaginaatioita ihmiskunnan ja Maa-planeetan kehityksestä: Katsaus kehityksikausiin” / Margareta Habekost
12+	19.3.	tutkimusilta
13	26.3.	”Suomen kehityksen teemoja” / Reijo Wilenius
14	2.4.	Pääsiäismaanantai, ei jäseniltä
15	9.4.	tutkimusilta
16	16.4.	tutkimusilta
17	23.4.	syksyn ohjelman suunnittelu
18	30.4.	Vappuaatto, ei jäseniltä
19	7.5.	tutkimusilta
20+	14.5.	tutkimusilta
21	21.5.	kevään päätös

Ohjelman mahdollisista muutostarpeista kauden aikana voi ottaa yhteyttä Petri Mikkolaan. Ohjelmasta voi olla yhteydessä myös liiton toimistoon. Jäsenilta pidetään liiton huoneistossa maanantaisin klo 19.00.

+ Jo 17.30 alkaen on mahdollisuus vapaamuotoiseen keskusteluun koskien ajankohtaisia maailmantapahtumia. Juontajana kulmahuoneessa toimii Jukka Sinkkonen. Illan ohjelma alkaa normaalisti klo 19.00.

ANTROPOSOFISKA SÄLLSKAPET I FINLAND

PROGRAM FÖR VÅREN 2018

HELSINGFORS, Nylandsgatan 25 A 4

Den tvåspråkiga **karmaföredragsgruppen** fortsätter och inleder sammankomsterna varannan tisdag den 9.1.2018 kl. 18.30-20.30. Arbetet fortsätter (9.1.- 15.5.2018) med det IV Karmabandet. Även nya intresserade är välkomna i gruppen. Kontaktpersoner Marina Reuter tfn 050 5997979 och Tuulikki Sarekoski 050 4343432.

Eurytmi till dikt på svenska startar på våren 2018. Bindande anmälan till nina.alfthan@hotmail.com

Läsgrupp på svenska startar på våren 2018 intresseanmälan till nina.alfthan@hotmail.com

FRIA HÖGSKOLAN FÖR ANDEVETENSKAP

Klasstimmar för medlemmar

På *svenska*, söndagar: kl. 11.15: 14.1., 18.2., 11.3., 15.4. och 20.5.2018

På *tyska*, söndagar: kl. 11.15: 21.1., 11.2., 18.3., 22.4. och 27.5.2018

Kontaktperson för klasstimmar: Marina Reuter tfn. (09) 477 2058/050 599 7979 och Anja Riska 0400 878 277

TILLSTÄLLNINGAR

Påskfest ordnas i **Ekenäs**, se närmare information under Västnylands händelser.

Steinerlekskolan Näckrosen

Förskola, privat daghem, Resövägen 10, 00280 Helsingfors. Föreståndare: Eva-Lotta Svanbäck-Nietosvaara, tfn: 050-309 6786, forestandaren@nackrosen.fi, <http://www.nackrosen.fi>

Lekskolan Gryningen

Nya Borgåvägen 149, 00890 Helsingfors. Föreståndare: Mona Hermansson, tfn: (09)877 7759, info@gryningen.fi, www.gryningen.fi

VÄSTNYLAND

Odiliagruppen

Kontaktperson ä Anneli Graeffe tel. 045 6305538

Alfa Omega Raseborg rf planerar ett ekologiskt äldreboende, med ansluten barnträdgård, invid Mikaelskolan. Kontaktperson, Virve Weckström 0400 127174, virve.weckstrom@gmail.com

Calendulakurs- omvårdnad som berör, fortsätter med start genast i januari 12-13.1.2018, med Pirkko Tolmunens kurs, **Naturenliga yttre behandlingar**. Vårens kursprogram och förfrågningar virve.weckstrom@gmail.com, 0400 127174.

Stella Nova-seminariet

Stella Nova-seminariet (Steinerpedagogikens vänner i Västnylands utbildningsverksamhet) inleder en ny 2 ½-årig kurs i januari 2018. Det handlar om deltidstudier i Steinerpedagogik och den antroposofiska människobilden. Seminariet är svenskspråkigt. Utbildningen ger 60 studiepoäng och motsvarar det första året, Yleisopintovuosi, vid den steinerpedagogiska lärarutbildningen i Snellman-korkeakoulu. Utbildningen godkänns vid alla steinerpedagogiska läroanstalter i Norden, vilket innebär att man kan fortsätta sin utbildning i andra nordiska länder. Grundskollärare får steinerlärarbehörighet genom Stella Nova-seminariet.

Mera information ger Göran Kurtén, tfn 040-751 7137. Kanslitid; tisdag och torsdag kl. 15-18, e-post: stella.nova@hotmail.com

Mikaelskolan, Rudolf Steinerskola i Västnyland. Rektor: Monica Boström, adress: Västerbygård, Hangövägen 2061 A, 10660 Ekenäs, tfn: 0442790964, kansli@mikaelskolan.fi, www.mikaelskolan.fi

Rosengården

Föreståndare: Monica Boström

En förskolegrupp, Lingon- och Hallongrupp samt smårosorna.

Adress: Västerbygård, Hangövägen 2061A
10660 Ekenäs, tfn, 0442085112

Hemsida: www.rosengarden.fi

Solgården Aurinkotarha

Föreståndare: Eva Dahlström

Tvåspråkigt steinerpedagogiskt daghem i Karis.

Adress: Katarinagränd 2A3, 10300 Karis

Tfn: 040 5261496

Epost: solgarden.aurinkotarha@gmail.com

Hemsida: www.solgardenaurinkotarha.fi

FRIA HÖGSKOLAN FÖR ANDEVETENSKAP

Klasstimmarna för medlemmar under våren 2018 hålls enligt följande:

sö 28.1.2018	(6. timme)
sö 25.2.	(samtal)
sö 25.3.	(7. timme)
sö 22.4.	(samtal)
sö 20.5.	(8. timme)
sö 3.6.	(samtal)

Vi träffas i nybygget i Mikaelsskolan kl 17.00.
Kontaktperson: Laura Aarnio-Friman, tfn. 044 5030165, Leena Westergrén, tfn. 040 5112062

Söndagen den 1 april **Påskfest** i Ekenäs.

Antroposofiska sällskapets påskfest firas vid Dagmars källa i Ekenäs Raseborg.

Program: Påskträdgård för barn ute vid källan. Här berättas påskberättelsen och därefter hämtas påskvatten ur källan. Därefter hålls människovigningens handling kl 10.00 i Ekenäs. Traktering och sång efter handlingen.

Närmare information om Påskfesten meddelas i januari på Antroposofiska Sällskapets hemsida.

ÅLAND

Gruppen **Antroposofi Aktuellt** träffas kring praktiska verksamhetsrelaterade frågor inom pedagogik och biodynamisk odling, varje

träff med en fördjupning i eurytmi. Andra tisdagen i månaden hos Waldorf Åland r.f. i Björnsby skola. Kontakt: Lena Swatko.

Fördjupande studiegruppen för medlemmar sammanträder en gång i månaden i Mariehamn. Kontakt: Kirsi Sundholm, kisundholm@gmail.com

Terapier

Cairos & Cronos erbjuder terapier både med och utan läkarremiss antingen individuellt eller i grupp. Dipl.E.A. konstterapeut Marie-Sofie Wetterhoff med praktikant Kirsi Kaisla Sundholm, Dipl.Läke-Eurytmist Raili Hake

Waldorfskola och dagis

Info om händelser finns i www.waldorf.ax.

Kontaktperson Mieke de Wries

Vård i Livet r.f. och Nordlingska lägenheten, Brändö

Nordlingska Lägenheten är från februari igen i användning efter renoveringen. Invigningen är under sista veckan i januari. Föreningen ordnar för vårdpersonal tillfällen att bekanta sig i rytmiska insmörningar. Kontaktperson Raili Hake

ÖSTERBOTTEN

VASA

Fria Högskolan för Andevetenskap Klasstimmar på svenska en gång i månaden, söndag kl.18. Kontaktperson Annika Martikainen 050 522 4463, annika.martikainen@gmail.com

Parsifalgruppen träffas en gång i månaden, söndag kl.16. Kontaktperson Marlene Nyström 050 4094 778.

Steinerpedagogikens Vänner i Österbotten rf och **Iduna** – Steinerinspirerat svenskspråkigt daghem. Adress: Valhallavägen 21. Info: www.steineriduna.fi, pedagog Annika Eriksson 045 8913 199, iduna@steineriduna.fi

Österbottens Biodynamiska Förening, ordf. Kaj Löfvik, (06) 34 33332

HENGENTIETEEN VAPAA KORKEAKOULU

Luokkatunnit Antroposofisen seuran tiloissa, Uudenmaankatu 25 A 4, Helsinki:

Suomenkieliset luokkatunnit lauantaisin klo 17. Keskustelutilaisuuksista edellisestä luokkatunnista sovitaan yhdessä vuoden alussa. Päivämäärät: 20.1. (4. kertaustunti), 17.2. (10. tunti), 17.3. (11. tunti), 21.4. (12. tunti) ja 19.5. (13. tunti). Vastuuhenkilöt: Eeva-Liisa Pesonen p. 050 565 8849 ja Eila Väisänen p. 040 738 4949.

Ruotsinkieliset luokkatunnit klo 11.15: 14.1., 18.2., 11.3., 15.4. ja 20.5.2018

Saksankieliset luokkatunnit klo 11.15: 21.1., 11.2., 18.3., 22.4. ja 27.5.2018

Vastuuhenkilöiden tapaaminen 7.-8.4.18 Nakkilassa.

Luonnontieteellinen ja matemaattis-astronominen osasto. Kokous pe 2.2.18 Helsingissä Uudenmaankatu 25 A 4 klo 16-20, aiheena astronomia ja embryologia, GA 323, 5. es. Yhteyshenkilö Eeva-Liisa Pesonen p. 050 565 8849.

Lääkietieteellinen osasto. Tapaaminen Lahdessa 3.3.18, yhteyshenkilö Oliver Ifill p. 050 382 2805. Tapaaminen Tammisaaressa 6.10.18, yhteyshenkilö Leena Westergren p. 040 511 2062.

Puhe- ja musiikkitaiteiden osasto. Tapaaminen 14.4.18 Helsingissä Snellman-korkeakoulussa, Puuskakuja 14 klo 10-17. Yhteyshenkilöt Oliver Ifill p. 050 382 2805, Anne-Marie Somero p. 050 556 0617 ja Eila Väisänen p. 040 738 4949.

Yleinen osasto. Tiedustelut paikkakuntien vastuuhenkilöiltä. Työskentelypäivät Sylvia-kodissa 4.-7.1.18 'Tietoisuus kynnyksellä arjessa, taiteessa ja meditaatioissa', ohjelma lehdessä Kirjokansi 4-2017.

Katso luokkatunnit myös paikkakunnittain.

Kuvataiteiden osasto. Tiedustelut Maarit Holttinen, p. 040 5100055

Pedagoginen osasto. Tiedustelut Liisa Hertell, p. 040 548 4128

Yhteiskuntatieteiden osasto. Yhteiskunnallinen osasto kokoontuu seuraavan kerran 20.1.2018 klo 14-16 Uudenmaankadulla. Tiedustelut Mirja Loikala, 040 7639712, mirja.loikala@netti.fi

Yleinen osasto. Vapaan hengentieteellisen korkeakoulun yleisen osaston työryhmä kokoontuu kerran kuussa Helsingissä Antroposofisen liiton tiloissa. Käsitellään kirjaa Sergei O. Prokofjev: „Der esoterische Weg durch die neunzehn Klassenstunden im Lichte des übersinnlichen Mysteriums von Golgatha und des Fünften Evangeliums“. Tiedustelut Anneli Ratamäki, puh. 040 7596934.

Katso luokkatunnit myös paikkakunnittain.

ESPOO

Espoon Steiner-koulu, Olarinniityntie 10, 040 842 1520 (toimisto), 040 8421 523 (kouluisäntä), Iltavahtimestarit 040 842 1524, <http://www.espoonsteinerkoulu.fi/>

Steinerpäiväkoti Peukaloinen, Meteorinkatu 8 C, p. 050 4116004.

Steiner-päiväkoti Mesimarja, Sammalkallionkuja 2 D, Olari, p. 050 4081083

Taitein ry, taiteinry@gmail.com, <http://taitein.fi/>

ETELÄ-POHJANMAA

Kirjamyynti, tiedustelut Riitta Iso-Koivisto, 040 9136149.

Jäsenryhmä, tiedustelut Sari Kujala, 040 5527733.

Vapaan hengentieteellisen korkeakoulun luokkatunnit Tiedustelut Heikki Honkavirta, 040 9129728.

Laulukoulu, Luovantie 125, 60760 Pojanluoma, puh./faksi (06) 424 8808, sähköposti: info@laulukoulu.fi, http://www.laulukoulu.fi/

Jalasjärvi

Koivukoti, kehitysvammaisten aikuisten yhteisö, Perälänmäentie 111, 61270 Luopajarvi

Seinäjoki

Etelä-Pohjanmaan Steiner-koulu, Simunankatu 10 60200 Seinäjoki

Steinerpäiväkoti Pajulintu, Vuorenaanrinne 28 60220 Seinäjoki

HEINOLA

Opintoryhmä Tiedustelut Liisa Kolli, 040 5085765.

Rihu ry:n kurssit ja lomanviettomahdollisuudesta tiedustelut, 040 5085765.

HÄMEENLINNAN SEUTU

Tiedustelut Pirjo Selonen, Juhontie 1 as 2, 13210 Hämeenlinna, pirjo.selonen@gmail.com
p. 050 365 0596

IMATRA

Työryhmä tiedustelut Merja Ijäs merjajias13@gmail.com.

Steinerpäiväkoti Koskitonttu Virtakuja 2, 55100 Imatra p.040 5102599 email koskitonttu@gmail.com

JOENSUU

Muotopiirustus- ja lukupiiri Steinerpäiväkodilla.

Jäsenryhmä ja Vapaan hengentieteellisen korkeakoulun luokkatunnit,

kaikki tiedustelut Helinä Wyss, (013) 312719, 040 8235834.

Steinerpäiväkoti Päivänsini, Pekkalankatu 7 B, (013) 311754, www.paivakotipaivansini.fi

Joensuun steinerkoulu, Lastenkatu 4 a, 80100 Joensuu, 050 5791220, toimisto@jnssteiner.fi

JYVÄSKYLÄ

Jyväskylän seudun antroposofinen yhdistys ry. Toimipaikkana Jyväskylän steinerkoulu Kes-
kikatu 17, 40700 JKL

Kaikille avoimet kurssit ja ryhmät:

Bothmer-voimistelu, tiedustelut Helena Heikkilä puh.0500 569 291

Nukkekurssi, tiedustelut Pirjo Nieminen puh. 040 487 1179

Suomen antroposofisen liiton jäsenille:

Jäsenryhmä

Hengentieteellisen korkeakoulun luokkatunnit ovat keskiviikkoisin klo 18.30. Tieduste-
lut Mari Niskanen 040 749 9583 ja Lea Blåfield 040 508 2647.

Kirjamyynti, Pertti Oksanen puh. 050 304 6910

Yhteystietoja:

Steinerpäiväkoti Tähtitarha, Kypärätie 37, 40630 JKL, puh. 044 2309776

Steinerpäiväkoti Pikku-Otava, Korppumäentie 1A, 40270 Palokka, puh. 040 560 7430

Jyväskylän steinerkoulu, Keskikatu 17, 40700 JKL, puh. 040 721 9212

JÄRVENPÄÄ

Steinerpäiväkoti Pikkukarhu, Kukkakatu 6, 04440 Järvenpää, 050 4430238.

KARJALOHJA-LOHJA-SAMMATTI-VIHTI

Vapaa kyläkoulu, Lohilammentie 299, Sammatti, (019) 356028,

<http://www.sammattinvapaakylakoulu.fi/>

Steinerpäiväkoti Pääskynpesä, Lohilammentie 299, Sammatti

Harjulanmäki (kehitysvammaisten kotiyhteisö), Purhaantie 25, Vihti.

Kisälli (kehitysvammaisten työpaja), Käpykylä, Vihdintie 7, Vihti, 040 8306742.

Vihdin steinerkoulu Martinkoulu, Meijerinraitti 2, 03400 Vihti, 050 4900375.

Päiväkoti Pikkulyhty, Meijerinraitti 2, 03400 Vihti, 050 4900375.

Vihdin vapaa antroposofinen työryhmä Yhteyshenkilöt Marja Mannaberg, p. 050 305 22 33.

Työryhmätyöskentely. Syvennymme Karl Königin kirjaan **Sielunvuosi**, sielunkalenteri itsäisenä kehitystienä. Tiedustelut Anna-Maija Penninckx , p. 045 2360804

KOUVOLA

Työryhmä, tiedustelut Eija Rauhansalo, 050 9132999.

Kymenlaakson steinerkoulu, Lauttakatu 6 F, 45700 Kuusankoski. Tiedustelut Eero Peltonen, 050 3273289.

Pohjois-Kymen steinerlastentarha **Aamurusko**, Uudenmaankatu 49, 050 5553614.

Päivänkehrä, Valtakatu 72, Kuusankoski, 050 5552743.

Pohjois-Kymen kulttuuri- ja terapiatyön kannatusyhdistys **Sädesilta**, tiedustelut Eija Rauhansalo, 050 9132999.

KUOPIO

Avoin antroposofinen työpiiri kokoontuu joka kuukauden viimeinen keskiviikko. Tiedustelut Raili Nokso-Koivisto, p. 050 492 5577.

Kuopion steinerkoulu Virkkula, Asemakatu 3, 70110 Kuopio, 044 3668221 (kanslia)

Steinerpäiväkoti Pikku-Saima, Kauppakatu 59

LAHTI

to 4.1. - su 7.1. Korkeakoulupäivät I – VII tunti

Hengentieteen vapaa korkeakoulu, luokkatunnit

Lahdessa keväällä 2018 Sylvia-talossa, sunnuntaisin klo 18

28.1. III tunti suomeksi

11.2. III tunti saksaksi

25.2. korkeakoulunkeskustelu

11.3. IV tunti suomeksi

25.3. IV tunti saksaksi

15.4. korkeakoulunkeskustelu

29.4. V tunti suomeksi

6.5. V tunti saksaksi

27.5. korkeakoulunkeskustelu

Tiedustelut: H. Outakivi, 044 7722828 tai O. Ifill, 050 3822805.

Hengentieteen Vapaata Korkeakoulua koskevaa yleistä tietoa: www.antropos.fi ja www.goetheanum.org

Antroposofian opintopiiri 6.2.-24.4.2018

tiistai-iltaisin klo 18–20 Kaupunkikylän hanketilassa (Hollolankatu 1) ja Sylvia-kodissa (Kyläkatu 140).

6.2. Ruumiin, sielun ja hengen yhteys: Ruumiillisuuden neljä olemuspuolta (Maria Sannamo)

13.2. Sielu ja henki: Sielullisuuden ilmeneminen ja jalostaminen (Sakari Sannamo)

20.2. Henkisen kehityksen edellytykset (Hannu Outakivi)

Taiteellinen työskentely (Sylvia-kodissa Kyläkatu 140)

6.3. Värien kautta sisäisen maailman kokemiseen (Airi Williams)

13.3. Eurytmia (Raili Hake)

20.3. Uudistavia voimia puhetaiteessa (Oliver Ifill)

Ajankohtaiset teemat (Kaupunkikylän hanketilassa Hollolankatu 1)

10.4 Uudistuva luontosuhde ihmisen elämänvoimien ja terveyden perustana.

Näkökulmia biodynaamisen viljelyn ja ravinnontuotannon uusiin haasteisiin (Henri Murto)

17.4. Yhteisönmuodostus ja yhteisöllisyyden vahvistaminen (Maria Sannamo)

24.4. Ihmisen alkuperä, ihmiskunnan kehitys ja kosmoksen evoluutio (Hans Hasler)

Järjestäjä: Lahden antroposofinen työpiiri (tiedustelut Maria Sannamo 045 3115135) Ko-
lehti kulujen peittämiseksi.

Antroposofinen työryhmä maanantaisin klo 17, tied. Maria Sannamo, 045 311 5135

Steinerkoulu, Eeronkatu 2a, 010 3212600.

Steiner-esiaste, Sammalsuonkatu 15, 15900 Lahti, 010 3212614.

Sylvia-koti (erityiskoulu ja kotiyhteisö kehitysvammaisille lapsille ja nuorille), Kyläkatu 140, (03) 883130 www.sylvia-koti.fi

Steinerpedagoginen erityiskoulu Sylvia-kodissa, (03) 8831360.

Ekokahvila MeaManna, Hollolankatu 1, 044 7722848, mea.manna@kaupunkikyala.org

Kaupunkikylä-aikuisyhteisö, Kyläkatu 140, Mika.Aaltonen@phnet.fi

Myllylähde-yhteisö (kehitysvammaisille aikuisille), Aholantie 133, Hämeenkoski,

Tapolan kyläyhteisö (kehitysvammaisille aikuisille), Raikkolantie 40, 16350 Niinikoski,
www.tapola-camphill.net

LAPPEENRANTA

Antroposofinen työryhmä ma 8.1.2018 alkaen kuukausittain klo 18 – 19.30 Lappeenrannan steinerkoululla Ainolassa, os. Marssitie 21. Tiedustelut: Hannele Aaltonen p. 040 729 1149 tai antropos.lappeenranta@gmail.com

Hengentieteen vapaan korkeakoulun luokkatunnit sunnuntaisin 21.1.2018 (15. tunti), 11.3.2018 (16. tunti) ja 27.5.2018 (17. tunti) klo 10 sekä keskustelut 11.2.2018, 15.4.2018 ja 3.6.2018 klo 10 Lappeenrannan steinerkoululla, os. Marssitie 21. Tiedustelut: Leena Westergren, p. 040 5112062 ja Seija Kempainen, p. 040 0701742

Antroposofisen työryhmän kirjasto steinerkoululla os. Marssitie 21. Tiedustelut: Leena

Hyrkäs, p. 040 7036040

Lappeenrannan steinerkoulu, Marssitie 21, 53600 Lappeenranta, p. (05) 677 6600, lpr. steinerkoulu@lprsteinerkoulu.fi

Steinerpäiväkoti Tontuntupa, Valtakatu 11 rak. 79, 53600 Lappeenranta, p. (05) 4516833, steiner.paivakoti@tontuntupa.inet.f

MIKKELI

Tiedustelut Ritva Pesonen, (015) 367956.

ORIVESI

Joonas-koulu, Oriveden steinerpedagoginen erityiskoulu, Mäkelänkuja 1.

OULU

Opintoryhmä kokoontuu maanantaisin parittomina viikkoina klo 18.00 alkaen 15.1. 2018 Oulun steinerkoululla, Isokatu 94, 90120 Oulu. Jatkamme tutustumista R. Steinerin teokseen ”Historian oireista todellisuuteen”. Tiedustelut Tommi Räsänen, puh. 040 095 3416. Kaikki kiinnostuneet ovat tervetulleita!

Vapaan hengentieteellisen korkeakoulun tunnit sunnuntaisin klo 18.00 steinerkoululla 21.1., 18.2., 18.3., 22.4. ja 20.5.2018. Uudet luokanjäsenet ovat tervetulleita! Tiedustelut Anja Määttä, puh. 040 536 5156.

Kirjamyynti opintoryhmän kokouksien yhteydessä, koulun myyjäisissä tai erikseen sopien. Tiedustelut Tarja Taskinen, puh. 050 340 1474.

Oulun seudun steinerkoulu, Isokatu 94, 90120 Oulu. Puh. (08) 5542875.

Steinerpäiväkoti Punavarpunen, Kaarretie 14, puh.(08) 345642.

Steinerpäiväkoti Taivonkaari Hiidentie 1 C.

PORI

Kaikki alla mainitut tilaisuudet ovat klo 18 Porin Antroposofit ry:n huoneistossa, Ruhtinaankatu 2.

Jäsenilta kuukauden ensimmäisenä maanantaina.

Kristologian ryhmä tarkastelee Rudolf Steinerin esitelmäsarjaa *Johanneksen evankeliumi suhteessa kolmeen muuhun evankeliumiin* kuukauden toisena ja neljäntenä maanantaina.

Vapaa hengentieteellinen korkeakoulu

Porin seudun steinerkoulu, Tasavallankatu 2, 02 634 1100.

PORVOO

Päiväkoti Päivänsäde, Lohentie 60 E, 06150 Porvoo, puh. 0440 432790.

Steinerlekkolan Regnbågen, Runebergsgatan 17, tel. 050 3560236.

Fredrikakoulu - Fredrikaskolan, Lohentie 60 E, 06150 Porvoo, 0503560236, info@fredrikakoulu.fi, www.fredrikakoulu.fi

ROVANIEMI

Kaikille avoin antroposofinen keskusteluryhmä, tiedustelut 040 8797 037 /Eeva

Rovaniemen steinerkoulu, Viirinkankaantie 1, 96300 Rovaniemi, toimiston puh. 044 7440795, steiner.koulu@rovaniemi.inet.fi

Steinerpäiväkodit: Aurelia, 0400 017837 ja Lyyra, 040 3278737, Viirikankaantie 1, 96300 Rovaniemi.

TAMPERE

Jäsenillat maanantaisin klo 19 Tampereen Rudolf Steiner-koululla.

Tilaisuuksia järjestää Pirkanmaan antroposofit ry, tiedustelut Airi Pakkanen, (03) 2228896, ja sakari.sannamo@gmail.com.

Samuel-ryhmä Tiedustelut Jaakko Erkkonen, 0400 857117.

Hengentieteellisen korkeakoulun luokkatunnit Tiedustelut Pirkko Helakangas, (03) 2615134

Steinerpedagogiikkaan johdettava kaksivuotinen goetheanistinen viikonloppukoulu- tus, järjestää Tampereen Rudolf Steiner -koulu.

Löydä lauluäänesi -kurssit Tiedustelut Merja Palmu 040 5348359, merjara1@luukku.com, järj. Laulukoulu ry

Tampereen Rudolf Steiner -koulu, Muotialantie 79-81, 33800 Tampere, (03) 31416140 (opettajat).

Steiner-päiväkoti ja esiluokka, Teerentie 7, 33540 Tre, (03) 2530934

Steiner-päiväkoti Sinilintu, Muotialantie 77

Steinerpedagoginen taideoppilaitos, toimisto@steinermus.net, <http://www.steinermus.net/>

TURKU

Valonjuuren ystävät – Ljusrotens vänner ry, yhdistys, joka on perustettu v. 2016, haluaa tehdä valojuurta tunnetuksi Suomessa. Järjestämme luentoja ja eri tilaisuuksia. Otamme mielellään uusia jäseniä. Kysymyksiin vastaavat Rolf Nylund 0440 225147 ja Pirja Räsänen 040 7782396.

Mikaeliitat-ryhmä, Yhteyshenkilö Marjukka Lulli-Seppälä, 050 3424547.

Eurytmiaa aikuisille, tiedustelut Pirkko Tolmunen, 040 7025227.

Turun seudun Vapaan hengentieteellisen korkeakoulun yhteyshenkilöt: Pentti Paakkola, puh. 0400 569967, ja Leena Westergren, puh. 040 5112062

Turun Steiner-koulu, Mestarinkatu 2

Turun Steiner-päiväkoti, Ylioppilaskylä 20 B, 20540 Turku, 040 5040605, 040 5048819, info@turunsteinerpaivakoti.fi

TUUSULA

Tuusulan antroposofinen työryhmä Tiedustelut Vilho Grenfors, 050 9116027.

Steinerpäiväkoti Pohjantähti, Kirkkotie 8.

VAASA

Toiminta Vaasan Antroposofit ry:n tilassa Raastuvankatu 3 D K2 (käynti myös Kirjastonkujan puolelta)

Seppä-ryhmä. Jatkamme luku- ja keskustelupiirinä joka tiistai klo 18.00. Aiheena Rudolf Steinerin suomeksi julkaisemattomat Karmaesitelmät.

Yleisoesitelmia: la 13.1. Markku Maula, ”Autuudet ihmisen kohtalontielle” klo 12.00; ke 28.2. Raija Nummijärvi, ”Kalevala ja ihmisen kehitystie” klo 18.00; ma 9.4. Raija Nummijärvi, Elias Lönnrothin ja kirjan päivänä puheenvuoro: ”Lukuihmiset” klo 18.00

Vuodenaikaimaginaatiot: la 24.3. Rafael imaginaatio klo 15.00; la 9.6. Uriel imaginaatio klo 15.00 Lisätietoja: www.vaasanantroposofit@wordpress.com

Vaasan Antroposofit ry:n kirjasto. Kirjat lainattavissa tilaisuuksien aikana yhdistyksen tilassa.

Vapaan hengentieteellisen korkeakoulun luokkatunnit. Suomeksi sunnuntaisin kerran kuukaudessa. Tiedustelut Annika Martikainen 050 5224463.

Vaasan Rudolf Steiner koulu, Kauppapuistikko 22, 06 3128263

Steinerpäiväkoti Tiitiäinen, Kauppapuistikko 1, 06 3176855

VANTAA

Biodynaaminen Itä-Uusimaan alueryhmä.

Tiedustelut Liisa Hertell, liisa.leijona@gmail.com

Vantaan seudun steinerkoulu, Satakielentie 5, 01450 Vantaa.

<http://www.vantaansteinerkoulu.fi>, 040 7182 797, toimisto@vantaansteinerkoulu.fi

Uusi tekniikka -ryhmä kokoontuu Vantaan Hiekkaharjussa. Yhteyshenkilö: Jukka Lahti, p. 040 5535722

MUIDEN KUIN SUOMEN ANTROPOSOFISEN LIITON JÄRJESTÄMIÄ TAPAHTUMIA:

PALVELUKOTI SOFIA

Kuvernöörintie 14, 00840 Helsinki, toimisto@palvelukotisofia.fi, puh. (09) 622 96 111

Palvelukoti Sofiassa on runsaasti kaikille kiinnostuneille avoimia konsertteja, taidenäyttelyitä sekä esitelmiä. Vanhustyöstä kiinnostuneet ovat tervetulleita mukaan myös Sofian vapaaehtoistoimintaan! Sofian kulttuuritarjontaa ja tapahtumia voi seurata kotisivuiltamme <http://www.palvelukotisofia.fi/> sekä Facebookissa.

SNELLMAN-KORKEAKOULUN TAPAHTUMIA

Tiedot: info@snellman-korkeakoulu.fi, www.snellman-korkeakoulu.fi

LUOMISEN SUURI IHME – IHMISSYDÄN

Sydänseminaari 16.-18.3.2018 Snellman-korkeakoulussa Puuskakuja 14, Helsinki. Luennot pitää Dr. med. Erich Skala. Tarkka ohjelma keväällä. Järjestäjät: Antroposofisen lääketieteen yhdistys, Kristiyyhteisö/Helsingin srk ja Snellman-korkeakoulu/Style. Yhteyshenkilöt: Tuula Huhtala-Salmisto p. 0400 809 896, Tiina Laulaja p. 050 461 6657 ja Pirkko Tolmunen p. 040 702 5227.

HYVINVOINTIVIHKONLOPPU 8-10.6.2017 Snellman-korkeakoulussa

Klaus Adams kertoo sisäisen tasapainon merkityksestä hyvinvoinnille ja terveydelle sekä hengentieteellisistä näkökulmista sisäiseen tasapainoon. Seminaarin aiheena on Rudolf Steinerin kehittämät harjoitukset tarkkaavaisuuden, sydämen kulttuurin ja tahdon vahvistamiseksi, varsinkin ns. Sivuharjoitukset.

Perjantai 8.6. klo 17.00-21.00, la 9.6. klo 9.30-20.00, su 10.6. klo 10.00-14.30

Klaus Adams, psykiatria erikoistunut sairaanhoitaja, on työskennellyt Friedrich-Husemann-klinikalla 27 vuotta. Hänen erikoisalaansa ovat antroposofinen hoito ja mm. Rudolf

Steinerin sisäistä tasapainoa tukevat harjoitukset sairaanhoidossa. Adams on opettanut vuosia terveyden ja -sairaukshoidon koulutuksissa ja hän on ollut mukana kirjoittamassa lukuisia julkaisuja, joista viimeisin *Sisäisen tasapainon löytäminen*, ilmestyi suomeksi tammiukuussa 2017.

Hyvinvointia tukevat myös terapeuttiset taiteet, Salvian herkkulliset ruoat, Wim van der Kooij:n kansainväliset tanssit ja rantasauna lauantai-iltana.

Kurssin hinta: 140 € +ruokailu ja majoitus.

Ilmoittautuminen: 1.6.2018 mennessä info@snellman-korkeakoulu.fi

TAITEIN RY

Järjestämme kaikille kiinnostuneille avoimia pajoja ja kursseja eri taiteiden parissa. Valitse omasi 'hunanajakursseista' tai tule mukaan Tutkivan ihmisyyden työryhmiin. Lämpimästi tervetuloa mukaan taiteiden ja taiteellisen harjoittamisen pariin! Tiedustelut: taiteinry@gmail.com / Tuulikki, p. 050 4343432 ja Leena, p. 050 3796919. Ajankohtaiset tapahtumatiedot löydät nettisivuiltamme: <http://taitein.fi/>

KALEVALA tutuksi!

Sukelletaan yhdessä ääneen lukien, keskustellen ja maalaten Kalevalan rikkaaseen kuvastoon. Uusi kurssisarja alkaen 16.1. 2018. Kokoontumiset joka toinen tiistai klo 17-19, aikavälillä 16.1.-8.5. Paikkana Odilia, Lehtikuusentie 2 M, Helsinki. Lue lisää: <http://taitein.fi/kalevala-maalaten-ja-keskustellen/> Ilmoittautumiset ja tiedustelut: taiteinry@gmail.com / 050 4343432 (Tuulikki) Kaikki kiinnostuneet ovat lämpimästi tervetulleita mukaan! Järjestäjä Taitein ry, <http://taitein.fi/>

Huom! Myös perjantaisin klo 11.30-14 kokoontuva päiväryhmä. Keväällä aiheena Aleksis Kiven **Seitsemän veljestä**. Alkaen 19.1. Kaikki kiinnostuneet ovat lämpimästi tervetulleita mukaan uutena aloittaviin ryhmiin! Järjestäjä Taitein ry, <http://taitein.fi/>

BIODYNAAMINEN YHDISTYS - BIODYNAMISKA FÖRENINGEN RY

Preparaattitutkimuksen lukuryhmä

Ryhmä kokoontuu joka kuukauden ensimmäinen tiistai klo 17-19. Paikka sovitaan, kun tiedetään, ketkä osallistuvat. Skypellä voi myös osallistua. Lisätietoja Pirkko Okkonen, 040 518 7695, info@biodyn.fi

Johdantokurssi rytmiseen kevythierontaan

Aika: Pe 31.8.-su 2.9.2018. Paikka: Sylvia-koti, Lahti. Kouluttaja: Walan kouluttaja, sairaanhoidon opettaja Gerda Zölle. Kurssimaksu: 100 eur. Kohderyhmä: Hoitajat, terapeutit, hoitopedagogit ja muut kiinnostuneet. Sisältö: Kevythieronnan perusteet, käytettävät öljyt ja käytännön harjoittelu. Lisätietoja: www.aurinkopiha.org

Taide- ja lomamatka Lanzarotelle

yhteistyössä Centro de Terapia Antroposófica kanssa. Aika: 13.10.-20.10.2018. Ohjelma: Taiteellista työskentelyä; retkiä saaren kulttuurikohteisiin ja ainutlaatuiseen luotoon; mahdollisuus osallistua Centron kulttuuritilaisuuksiin ja hoitoihin; merta, aurinkoa ja hiekkarantoja. Järjestäjä: Steiner-taideseminaari Tiedustelut: Martin Gull, puh. 050-3482550 tai email: martin.gull@phnet.fi. Ilmoittautumiset: 30.4.2018 mennessä.

TIETOA SUOMEN ANTROPOSOFISEN LIITON HUONEISTON UUDENMAANKATU 25 A 4 VARAUKSISTA

Varaukset tapahtuvat toimiston kautta:

s-postiosoite toimisto@antropos.fi tai puh. 050 4241 520.

Ei ole varauksoodia, jolla tiloja voisi varata itse ilman toimiston apua.

Sällskapetin huone on nyt arkisin klo 8–16 eurytmiakoulun opettajien käytössä. Muina aikoina Sällskapetin jäsenillä on etuoikeus käyttää huonettaan ilman varausta. Huonetta ei toistaiseksi voi varata muuhun käyttöön päällekkäisyyksien välttämiseksi. Vuokrat ym. tiedot tilojen käyttöön liittyvät tiedot, katso Kirjokansi no 4/2017.

Toimisto

HYVÄ SUOMEN ANTROPOSOFISEN LIITON TAPAHTUMAKALENTERIN YHTEYS-/TAPAHTUMATAHO.

Pyydämme ystävällisesti toimittamaan sähköpostiosoitteeseen:

tapahtumat@antropos.fi

ajankohtaiset yhteys- ja tapahtumatiedot **syksyä 2018 varten**

7. elokuuta mennessä, kiitos!

Pidätämme oikeuden lyhentää meille välitettyjä tietoja kalenteriin sopiviksi.

Suomen antroposofisen liiton johtokunta

Vuoden 2017 voi tilata takautuvasti hintaan 33 €!

Viime vuonna tapahtunut:

Takoja 1/2017

Great again? Ajatuksia maailmantilanteesta (Gerald Häfner) • Hengen elementti ja vastustavat voimat (Jukka Kuoppamäki) • Sisäinen ihmisyyt ja teknologian haaste (Jeremy Qvick) • Rytmien ymmärtäminen (Henri Murto) • Prosessiin antautumisen taito (Sari Komulainen) • Franciscus Assisilainen (Sari Komulainen) • Mitä tiedämme Atlantiksesta? (Topias Aalto) • Rudolf Steiner Kalevalasta ja suomalaisten tehtäväs-tä (Harrie Salman) • Antroposofia ja tiede (Peter Zimmermann) • Antroposofinen hoitotyö (Laura Krook)

Takoja 2/2017

Meditaatio • Arthur Zajoncín haastattelu (Inessa Guseva) • Hartauden ja kun-nioituksen polku (Jeremy Qvick) • Tulevaisuutta rakentavat yhteisövoimat (Sari Komulainen ja Terhi Takanen) • Suomalaisten varhaishistoria geenitutkimuksen ja hengentutkimuksen valossa (Harrie Salman) • Kalevalainen luontosuhde ja luontorauha (Seppo Huunonen) • Tapio Kaitaharjun henkinen perintö (Anne Paalo) • Andreas Delorin kirjasarja Atlantiksesta ja Lemuriasta (Harrie Salman) • Löytöretkellä Joseph Beuysin maailmaan (Laura Krook) • Ruskovillan tarina (Laura Krook)

Tilaa Takoja:

Neljä laajaa numeroa 2018, 39 €

Numero 4/2017, 9,90 €

Tilaukset takoja@nic.fi tai

soita **050 4588 233**

tai maksamalla tilille FI44 8000 1901 4526 57

Varmista osoitetietojen välittyminen. Merkitse viestiin

”Takoja vuositilaus 2018”, tai ”Takoja 4/2017”.

Jos tilaat lehden lahjaksi, merkitse myös omat yhteystietosi laskun lähettämistä varten.

Takoja 3/2017

Valo, värit ja alkuielmiö Goethen luonnontutkimuksissa • Mikä on tietoisuusielu ihmisellä? • Mahdollistava johtajuus • Perustulokokeiluja • Markkinaideologia yhteiskunnan kriisien taustalla • Suomi Ruotsin ja Venäjän välissä • Elämänkatsomustiedon ja uskonnon opetuksesta • Inspiroija Arne Klingborg • Pihlaja, kataja sekä hämähäkki syysvalossa • Kesän kokemuksia ja tapahtumia

Takoja 4/2017

Itämeren mysteerit ja Suomi • Suomen kansakunnan henkinen tehtävä • Talvisodan koetus • Suomen syntymähoroskooppi • Kuinka Eurooppa löytää roolinsa anglo-amerikkalaisuuden paineessa? • Rudolf Steinerein yhteiskunnallinen toiminta 1917 • Eheyttävä kohtaaminen ja yhteisöllinen välittäminen • Puu ja ihminen • Atlantista näkyvissä! • Yliluonnollisen sosiaalipsykologiaa: Jeena Ranckenin tutkimus ”Yliluonnollinen kokemus” • Jukka Kuoppamäen ”Totuudenetsijän käsikirja”

ANNA SAMWEBER

Muistoja Rudolf Steinerista ja Marie Steiner von Siversistä

MUISTOJA RUDOLF STEINERISTA JA MARIE STEINER VON SIVERSISTÄ

Anna Samweber

Anna Samweberin muistelmissa avautuu hänen henkilökohtaisiin kokemuksiinsa pohjautuva näkymä Rudolf Steinerista. Samweber tiivistää kokemuksensa yksittäisiksi tapahtumiksi, kuin näyttämökuviksi, jotka tarjoavat hämmästyttävän silmäyksen Rudolf Steinerin henkilöön. On kuin katselisi pieniä, kirjavia lasinsirpaleita, jotka valoa vasten kohotettuina ilmentävät merkillisellä tavalla kokonaisuutta. Nämä muistelmat eivät ole vain palanen historiaa, vaan ne voivat tulla myös kuin omaksi kokemukseksi.

99 sivua, svh 17,50 €, Suom. Sirpa Turunen-Viljanmaa

Kaksi merkittävää kirjaa tulossa alkuvuodesta:

EVOLUUTIO TOSIOLEVAN NÄKÖKANNALTA

Rudolf Steiner

Koko evoluutiomme on seurausta peräkkäisistä uhruksista. Tosiolevaa on se henkisten olentojen tarkoituksenmukainen toiminta, joka on luonut fyysisen maailmamme. Myös ihmisen sielunelämässä ovat olemassa nämä menneiden planetaaristen maailmankausien laadut: Saturnuskaudelta tahto ja lämpö, Aurinko-kaudelta ajattelun valo ja viisaus sekä Kuun kaudelta sielun kaipaus ja tunne-elämän liikkuvuus. Maan kaudelta ovat peräisin kiinteä materia ja kuolema.

99 sivua, 23 €, suom. Maarit Holttinen

TEOSOFIA. Johdatus maailman ja ihmisen yliaistiseen tiedostamiseen

Rudolf Steiner sanoo teoksen olevan perustava kuvaus antroposofisesta maailmankuvasta. Kaikki kirjassa kuvattu on omakohtaisen kokemuksen tulosta. Rudolf Steiner etenee vertauksin ja kuvin henkisten sisältöjen kohdalla, joille ei oikeastaan ole valmiita ilmaisuja. Lauseiden sanamuoto vaatii syventymistä, ja lukija tekee kirjan sisällöt omikseen työstämällä ne lause lauseelta. Sillä tavalla kirjan sisältö todella avautuu. Rudolf Steinerin sanoin: ”Joka vain lukee kirjan, ei ole sitä lainkaan lukenut”.

Noin 240 sivua, 30 €, uusi suomennos Sirpa Honko-Linde

Julkaisija: Suomen antroposofinen liitto

Uudenmaankatu 25 A 4, 00120 Helsinki, puh. 050 4241 520, kirjamyynti@antropos.fi, www.antropos.fi

RUDOLF STEINER

Evoluutio tosiolevan näkökannalta

RUDOLF STEINER

Teosofia

Johdatus maailman ja ihmisen yliaistiseen tiedostamiseen

